

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 18Sas/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6023200166
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Matúš Škarbala
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:6023200166.3

Uznesenie

Správny súd v Banskej Bystrici, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X. XXXX XXX/X, XXX XX A., proti žalovanému: Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava 1, vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 716 130 3677 0 zo dňa 14.04.2023, takto

rozhodol:

- I. Súd správnu žalobu odmieta.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou na poštovú prepravu dňa 30.06.2023 a doručenou pôvodne Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 03.07.2023, domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 716 130 3677 0 zo dňa 14.04.2023 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 716 130 3677 0 zo dňa 25.01.2023, vo veci zamietnutia žiadosti o invalidný dôchodok. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/2/2023 zo dňa 18.07.2023 postúpil vec Správnomu súdu v Banskej Bystrici. Vec je na Správnom súde v Banskej Bystrici vedená pod sp. zn. 18Sas/2/2023.

2. Žalobkyňa v predmetnej žalobe neuviedla, kedy jej bolo napadnuté rozhodnutie doručené, resp. oznámené. Správny súd preto vyzval žalobkyňu uznesením zo dňa 05.10.2023 na odstránenie väd podanej žaloby, v ktorej vyzval žalobkyňu okrem iného aj na uvedenie dňa doručenia napadnutého rozhodnutia žalobkyňi. Správny súd zároveň poučil žalobkyňu, akým spôsobom túto vadu podanej žaloby je potrebné odstrániť.

3. Žalobkyňa na výzvu súdu reagovala podaním zo dňa 16.10.2023 (na č. I. 39 – 40 súdneho spisu), v ktorom v súvislosti s uvedením dňa doručenia napadnutého rozhodnutia uviedla: „neviem, niekedy v strede mesiaca apríl 2023“.

4. Správny súd napriek skutočnosti, že žalobkyňa neodstránila vady úplne, s ohľadom na § 202 ods.2 prvá veta zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj len „SSP“) posúdil žalobu neformálne a zaslal žalobu aj s doplnením údajov žaloby žalovanému na vyjadrenie. Žalovaný sa k správnej žalobe vyjadril podaním zo dňa 15.12.2023 (na č. I. 55 – 56 súdneho spisu), v ktorom sa však k dátumu oznámenia (doručenia) napadnutého rozhodnutia žalobkyňi nevyjadril.

5. Žalovaný k vyjadreniu pripojil administratívny spis žalovaného, z obsahu ktorého správny súd zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo žalobkyňi v zmysle dokladu preukazujúceho dátum doručenia (doručenky) pripojenej k napadnutému rozhodnutiu žalovaného, doručené dňa 19.04.2023.

6. Správny súd zaslal žalobkyni vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 15.12.2023 na vyjadrenie, v ktorom osobitne upriamil pozornosť žalobkyne na skutočnosť, že overením dátumu doručenia z administratívneho spisu žalovaného stotožnil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo doručené žalobkyni dňa 19.04.2023. Správny súd s poukazom na relevantné ustanovenia SSP vyzval žalobkyňu, aby sa vyjadrila k okamihu doručenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, nakoľko podľa dokladu preukazujúceho dátum doručenia správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalobkyni (dňa 19.04.2023) by lehota na podanie správnej žaloby uplynula dňa 19.06.2023 (t.j. pondelok). Správna žaloba bola podaná na poštovú prepravu dňa 30.06.2023.

7. Žalobkyňa sa v následnom vyjadrení doručenom správne súdu dňa 01.02.2024 (na č.l. 66 súdneho spisu) k dátumu oznámenia (doručenia) napadnutého rozhodnutia nevyjadrila.

8. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne zo dňa 01.02.2024 nevyjadril.

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP; v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 97 SSP; ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

11. Podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP; správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

12. Podľa § 199 ods. 1 SSP; správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

13. Podľa § 199 ods. 1 SSP; Sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie :

- a) Sociálnej poisťovne,
- b) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- c) Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny,
- d) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- e) zdravotných poisťovní,
- f) Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- g) Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ministra obrany Slovenskej republiky a nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu,
- h) príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia,
- i) obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov v oblasti sociálnych služieb.

14. Podľa § 199 ods. 3 SSP; Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

15. Podľa § 202 ods. 1 SSP ; v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie druhu žaloby,
- b) označenie žalovaného,
- c) označenie konania alebo veci, v ktorej sa žalobca domáha nápravy,
- d) deň vydania rozhodnutia a deň jeho doručenia alebo iného oznámenia žalobcovi,
- e) opísanie rozhodujúcich skutočností,
- f) označenie dôkazov, ak sa žalobca dovoľáva,
- g) žalobný návrh.

16. Podľa § 181 ods. 1 a 4 SSP; 1/Fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak . 4/ Zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

17. Podľa § 69 ods. 4 SSP; lehota určená podľa mesiacov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

18. Správny súd v súlade s § 97 SSP skúmal splnenie zákonných podmienok, aby mohol vo veci konať a rozhodnúť. Pre posúdenie veci bolo rozhodujúce odstránenie nezrovnalostí súvisiacich s dátumom oznámenia (doručenia) napadnutého rozhodnutia žalovaného žalobkyni, nakoľko z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplynulo, že bolo doručené žalobkyni dňa 19.04.2023.

19. V procese posudzovania, či správna žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote je potrebné skúmať dátum, kedy bolo správnou žalobou napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy oznámené, respektíve doručené žalobcovi. V prípade pochybností o správnosti žalobcom uvádzaných skutočností týkajúcich sa doručenia predmetného rozhodnutia, možno tieto vyvrátiť ich overením v administratívnom spise, ktorý bol žalovaným predložený správne mu súdu za účelom prejednanía a rozhodnutia konkrétneho sporu. Prípadné zistenie správneho súdu, že sa jedná o správnu žalobu, ktorá bola žalobcom podaná po zákonom stanovenej lehote uvedenej v § 181, bude to mať za následok odmietnutie žaloby.

20. Z administratívneho spisu v danej veci vyplynulo, že správnou žalobou napadnuté rozhodnutie bolo žalobkyni listinne doručené dňa 19.04.2023, čo bolo preukázané doručenkou pripojenou k napadnutému rozhodnutiu žalovaného. Zo súdneho spisu, konkrétne z podacej pečiatky pošty na poštovej obálke, ktorou bola zásielka obsahujúca správnu žalobu odoslaná na poštovú prepravu, vyplynulo, že správna žaloba bola žalobkyňou podaná na poštovú prepravu dňa 30.06.2023. Z uvedených skutkových okolností bolo možné vyvodiť záver, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobkyni doručené dňa 19.04.2023. Uvedený záver pritom zodpovedá aj s tvrdeniu žalobkyne, podľa ktorého jej bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného doručené niekedy v polovici mesiaca apríl 2023.

21. V zmysle § 202 ods. 1 SSP; žalobca je povinný uviesť presný dátum, kedy mu bolo takéto rozhodnutie oznámené. Aj napriek opakovanej výzve súdu na presné uvedenie dňa oznámenia (doručenia) napadnutého rozhodnutia, tak žalobkyňa neurobila. Správny súd preto pri posudzovaní dátumu oznámenia (doručenia) napadnutého rozhodnutia žalovaného žalobkyni, vychádzal z doručky, ktorá má povahu verejnej listiny.

22. Správny súd je povinný ex offo povinný skúmať, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať, pričom jednou zo základných podmienok správneho súdneho konania, ktorá musí byť bezpodmienečne splnená je, že správna žaloba bola podaná v lehote ustanovenej SSP (§ 181), ak SSP alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Pre daný prípad platí, že správna žaloba musela byť podaná v lehote dvoch mesiacov od oznámenia (doručenia) rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy žalobkyni.

23. Riadne vyhotovená doručka má povahu verejnej listiny. Doručka ako verejná listina preukazuje pravdivosť toho, čo sa v nej potvrdzuje a je dôkazom, že sa písomnosť doručila, ak nie je preukázaný opak (§ 111 ods. 1 CSP v spojení s § 25 SSP). To znamená, že pre ňu platí vyvrátiteľná domnienka jej správnosti, pričom jej správnosť sa v súdnom alebo v správnom konaní nedokazuje, dokazuje sa len jej prípadná nesprávnosť (uznesenie NS SR sp. zn. 10Sžd/20/2011 zo dňa 25.12.2012).

24. Rozhodnutie žalovaného bolo žalobkyni listinne doručené dňa 19.04.2023, pričom počnúc uvedeným dňom začala žalobkyni plynúť zákonná dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby. V zmysle § 69 ods. 4 SSP lehota určená podľa mesiacov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. V danom prípade dňom, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty, t. j. dňom, kedy bolo napadnuté rozhodnutie žalobkyni doručené. Odo dňa 19.04.2023 teda začala plynúť lehota dvoch mesiacov na podanie žaloby podľa § 181 ods. 1 SSP. Posledný deň dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby pripadol na 19.06.2023 (pondelok, pracovný deň). Žalobkyňa podala žalobu na poštovú prepravu až dňa 30.06.2023.

25. Na základe uvedených skutočností tak správny súd musel konštatovať, že správna žaloba bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty na jej podanie, teda správna žaloba bola podaná oneskorene. Preto súd pri aplikácii ust. § 98 ods. 1 písm. d) SSP žalobu ako oneskorené podanú odmietol.

26. Správny súd o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 170 písm. a) SSP, nakoľko správna žaloba bola odmietnutá.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 2, 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.